

ת"פ 34888/07/14 - מדינת ישראל נגד איהאב אבו טיר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 34888-07-14 מדינת ישראל נ' אבו טיר(עציר) 12 ינואר 2015

בפני
בעניין: כב' השופטת דנה כהן-לקח
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

איהאב אבו טיר (עציר)

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע לפי הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: שתי עבירות של התפרעות לפי סעיף 152 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); וכן עבירה אחת של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1)+(2)+(3) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין.

כתב-האישום המתוקן מחזיק שני אישומים. בהתאם לאישום הראשון, ביום 4.7.2014 בסמוך לשעה 21:00, החלה התפרעות בלתי חוקית של עשרות אנשים בכניסה לכפר אום טובא. במסגרת ההתפרעות יידו עשרות צעירים, חלקם רעולי פנים, אבנים אל עבר כוחות המשטרה שנכחו במקום. כמו-כן, המתפרעים הבעירו צמיגים וכן ניסו לדרדר פח ("צפרדע") אל עבר הכוחות שהיו במקום. בנוסף, ניסו המתפרעים ליידות אבנים לכיוון כלי רכב שחלפו במקום. במהלך ההתפרעות האמורה, הנאשם שהיה בין המתקהלים ונכח במקום במשך כשעה, יידה שתיים-שלוש אבנים אל עבר כוחות המשטרה. האבנים לא פגעו בשוטרים ונזרקו ממרחק של 20 מטר. בגין אישום זה, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירת התפרעות והעבירה של ניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות.

בהתאם לאישום השני, בהמשך לנסיבות שתוארו באישום הראשון לעיל, ביום 5.7.2014, בסמוך לשעה 21:00, החלה התפרעות נוספת של עשרות אנשים בכניסה לכפר אום טובא. במסגרת ההתפרעות יידו עשרות צעירים, חלקם רעולי פנים, אבנים אל עבר כוחות המשטרה שנכחו במקום. כמו-כן, המתפרעים הבעירו עגלות זבל ("צפרדע") וצמיג. בנוסף, המתפרעים ירו זיקוקים רבים אל עבר כוחות הביטחון. במהלך ההתפרעות האמורה, הנאשם היה בין המתקהלים. בגין אישום זה, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירת התפרעות.

2. יוער כי הרשעת הנאשם לפי הודאתו, נעשתה לפני חברתי כב' השופטת לומפ, במסגרת הסדר-טיעון שהושג

בעקבות ישיבת גישור שנערכה לפנייה. כב' השופטת לומפ הורתה על הגשת תסקיר נוכח גילו של הנאשם, והתיק הוחזר לטיפולו לשמיעת טיעונים לעונש. אציין כי במסגרת הסדר-הטיעון, לא הושגה הסכמה עונשית בין הצדדים וכל צד נותר חופשי בטיעוניו.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם הנו כבן 18, רווק, תושב אום-טובא. נוכח פטירת האב בעת שהנאשם היה כבן 8, נתונה המשפחה לקשיים כלכליים. בנוגע לעבירות בהן הורשע - מדובר בעבירות שבוצעו באזור מגוריו של הנאשם. לטענת הנאשם, הוא נגרר אחרי בני-גילו, כחלק מרצון להשתייך לקבוצה ולא להיתפס כחלש וכפחדן.

שירות המבחן לא התרשם מדפוסי התנהגות מגובשים של אלימות, או מתפיסות הנותנות לגיטימציה להתנהגות אלימה במצבי קונפליקט. יחד עם זאת, נוכח ההערכה כי העבירות בוצעו כדי להשתייך לקבוצה החברתית באזור מגוריו, סבר שירות המבחן כי הדבר מעלה את הסיכון להישנות התנהגות אלימה.

יוער כי שירות המבחן לא גיבש המלצה בעניינו של הנאשם, שכן לא הספיק לערוך את הבדיקות הנדרשות לכך מחמת קוצר-זמן. לצורך עריכת הבדיקות והגשת תסקיר משלים לאורן, עתר שירות המבחן לדחייה בת חודש וחצי. בשים לב למסקנה העונשית אליה באתי, לא ראיתי להורות על הגשת תסקיר משלים.

טיעוני הצדדים לעונש

4. לגישת המאשימה, מתחם הענישה ההולמת בגין האישום הראשון נע מ-6 ועד 14 חודשי מאסר בפועל. מתחם הענישה ההולמת בגין האישום השני נע מ-4 עד 8 חודשי מאסר בפועל. בהתחשב במכלול נסיבות העניין, עתרה המאשימה למקם את עונשו של הנאשם בחלק הבינוני של המתחמים הנטענים, ולהטיל על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי וקנס כספי.

5. מנגד, באת-כוח הנאשם טענה כי מתחם הענישה ההולמת בגין שני האישומים נשוא כתב-האישום המתוקן נע מ-3 ועד 12 חודשי מאסר בפועל. הסנגורית עמדה על מכלול הנסיבות לקולא בעניין מרשה, ועתרה להסתפק בימי מעצרו (כ-6 חודשים).

הנאשם בדבריו לפניי הביע רצון לעזור למשפחתו, ולא לשוב על מעשיו.

יוער כי באולם-הדיונים נשא דברים גם אחיו הגדול של הנאשם שעמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם ושל המשפחה כולה, והתחייב לפקח על התנהלותו של הנאשם מכאן ואילך על-מנת שהמעשים לא יישנו.

ריבוי עבירות - האם יש לקבוע מתחם אחד לכל האישומים, או שמא יש לקבוע מתחם נפרד לכל אישום?

6. לאחרונה, דן בית-המשפט העליון בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) בשאלת הפרשנות של המונח "אירוע" בסעיף 40יג הנ"ל לחוק העונשין, ביחס לפרשנות המונח "מעשה" בסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי). בפרשה אחרת התייחסתי לשתי הגישות הפרשניות שפורטו בע"פ 4910/13 ג'אבר הנ"ל ולסוגיית היחס ביניהן, ואני מפנה לדבריי שם (ראו: ת"פ (י-ם) 37345-09-14 מדינת ישראל נ' אבו סביתאן, פסקה 6 ואילך (15.12.2014)).

7. במקרה שלפניי, הודה הנאשם כי נטל חלק בהתפרעויות המוניות בשני מקרים נפרדים (ביום 4.7.2014 וביום 5.7.2014). ביחס למקרה הראשון, הורשע הנאשם גם בעבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות.

השאלה העומדת להכרעתי הינה האם יש לראות בשני האישומים נשוא כתב-האישום המתוקן "אירוע" אחד (הכולל מספר "מעשים") בגינו ייקבע מתחם עונש הולם אחד כולל; או שמא יש לראות בכל אישום "אירוע" נפרד עם מתחם ענישה הולמת משלו. נראה כי בשאלה זו קיימים פנים לכאן ולכאן, בהתאם לגישות הפרשניות השונות שהובעו בע"פ 4910/13 ג'אבר הנ"ל:

לפי "המבחן הצורני-עובדתי" בו מצדד כב' השופט דנציגר, כל אחד משני האישומים בכתב-האישום המתוקן יכול להוות "אירוע" נפרד לצורך קביעתם של מתחמי ענישה הולמת. מסקנה זו מתבקשת מכך ששני האישומים בוצעו בתאריכים נפרדים, העבירות במסגרתם אינן זהות, והמקרים ניתנים להפרדה מבחינה מהותית וכרונולוגית באופן שאינו מלאכותי.

לעומת זאת, לפי "מבחן הקשר ההדוק" בו תומכים כב' השופטים ברק-ארז ופוגלמן, על-אף שמדובר באישומים שאירעו בזמנים שונים, ניתן לסבור כי מדובר באותה מסכת עבריינית. מסקנה זו מתבקשת מכך ששני האישומים עוסקים בעבירות דומות כנגד כוחות הביטחון, וזאת במסגרת הפרות-סדר רבות-משתתפים במיקום גיאוגרפי דומה (אזור הכניסה לכפר אום טובא), אשר התרחשו תוך יממה אחת. לפי גישה זו, יש לקבוע מתחם ענישה הולמת אחד בגין מכלול העבירות בהן הורשע הנאשם, בהיותן בגדר "אירוע" אחד (הכולל מספר "מעשים").

8. לגישתי, אין הכרח להכריע בין שתי הגישות הפרשניות למונח "אירוע", שכן שתי הגישות מובילות לאותה תוצאה עונשית. כפי שהבהרתי בפרשות אחרות, אם נלך בהתאם לגישה לפיה כל אישום מהווה "אירוע" נפרד ("מבחן צורני-עובדתי"), הרי נוכח הזיקה בין האישומים (מבחינת טיב העבירות והעובדה שבוצעו באותו מיקום גיאוגרפי ובפרק-זמן של כיממה), יהיה מקום לגזור עונש כולל בגין אותם אירועים כאמור בסעיף 40יג(ב) לחוק העונשין, תוך חפיפה פנימית מסוימת של העונש בגין האירועים השונים. לחלופין, אם נלך בהתאם לגישה לפיה שני האישומים מהווים מלכתחילה "אירוע אחד" ("מבחן הקשר ההדוק"), הרי במסגרת קביעת המתחם לא ניתן יהיה להתעלם מכך שכל אישום מקים "מעשה" נפרד כמובנו של מונח זה בסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי. טיב ומספר המעשים בגינם הורשע הנאשם, ישוו מידה של חומרה שתשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם הכולל בגין אותם המעשים (ראו והשוו: ע"פ 4316/13 מדינת ישראל נ' חג'אמה (30.10.2014), פסקה 22 לפסק-דינו של כב' השופט דנציגר, אל מול פסק-דינה של כב' השופטת ברק-ארז. יוער כי באותה פרשה, ראה כב' השופט ג'ובראן להותיר את שאלת הגדרתו של המונח "אירוע אחד" בסעיף 40יג לחוק העונשין ללא הכרעה). בין כך ובין אחרת, גזירת העונש המתאים בגדרי המתחמים, מבוססת על אותם

עקרונות ושיקולים כמפורט במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין. בהתחשב בכך, שתי הגישות הפרשניות למונח "אירוע", יובילו בסופה של דרך לאותה תוצאה עונשית במקרה דנן.

אשר על כן, ונוכח עמדתי לפיה אין הכרח להכריע בין שתי הגישות הפרשניות שהוזכרו, אקבע מתחם עונש הולם נפרד לגבי כל אישום (זאת בהתאם ל"מבחן הצורני-עובדתי"). בנוסף, אקבע מתחם עונש הולם כולל בגין כלל העבירות בהן הורשע הנאשם (זאת בהתאם ל"מבחן הקשר ההדוק"). לאחר מכן, אפנה לקביעת העונש המתאים.

מתחם העונש ההולם

9. על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

בכל הנוגע לערכים החברתיים שנפגעו - נטילת חלק בידוי אבנים לעבר כוחות ביטחון במסגרת התפרעות רבת-משתתפים, טומנת בחובה סיכון ברור לחיים ולגוף של העוסקים במלאכת אכיפת החוק, וכן פגיעה ממשית בסדר הציבורי ובעקרון שלטון החוק.

בחינת נסיבות ביצוע העבירות במקרה שלפניי מלמדת כי הנאשם לקח חלק בהתפרעויות רבות-משתתפים בשתי הזדמנויות שונות בכניסה לכפר אום טובא: במסגרת האישום הראשון ביום 4.7.2014, יודו אבנים לעבר כוחות המשטרה על-ידי עשרות צעירים, חלקם רעולי פנים. כמו-כן, המתפרעים הבעירו צמיגים, ניסו לדרדר פח אשפה גדול לעבר כוחות המשטרה, ואף ניסו ליידות אבנים לכיוון כלי רכב שחלפו במקום. באותה התפרעות, הנאשם יידה שתיים-שלוש אבנים לעבר השוטרים ממרחק של 20 מטר. עם זאת, האבנים לא פגעו בשוטרים שהיו במקום. במסגרת האישום השני שהתרחש ביום שלאחר מכן, 5.7.2014, השתתף הנאשם בהתפרעות נוספת, במהלכה עשרות צעירים, חלקם רעולי פנים, יידו אבנים וירו זיקוקים לעבר כוחות המשטרה, וכן הציתו עגלת אשפה וצמיג. לגבי אישום זה, הורשע הנאשם בעבירת התפרעות בלבד.

אין ספק כי נסיבות ביצוע העבירות בשני המקרים שתוארו הינן חמורות, ואף אין ספק כי עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים במסגרת אותם אירועים הינה משמעותית. מדובר בהתפרעויות רבות-משתתפים של עשרות צעירים (שכללו גם הבערת חפצים), אשר באחת מהן נטל הנאשם חלק אקטיבי ויידה אבנים ביחד עם אחרים לעבר כוחות הביטחון. אין צורך להכביר מילים על הכיעור ועל הסיכון הרב הטמונים בהתנהגות זו. לצד זאת, יש לציין כי לא הייתה מחלוקת לפניי שהרקע להתפרעויות היו הרצח של הנער אבו-חדיר ז"ל. למרבה המזל, אין טענה כי מי מהשוטרים נפגע פיזית. כמו-כן, לא נטען בכתב-האישום המתוקן כי הנאשם היה רעול פנים (דבר היכול להוות נסיבה מחמירה שכן יש בו כדי להעיד על תחכום מסוים ותכנון מוקדם). אוסיף ואציין כי ההתפרעות לא ארעה במקום רגיש במיוחד (כדוגמת הר הבית).

בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מלמדת כי בתי-המשפט נוהגים להטיל במקרים דומים עונשי מאסר הכוללים רכיב של מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה.

10. בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בהתחשב בערכים שנפגעו ובעוצמת הפגיעה בערכים אלה; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי מתחמי הענישה ההולמת בתיק זה הינם כדלקמן:

בהתאם ל"מבחן הצורני-עובדתי" (לפיו עסקין בשני אירועים נפרדים), אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם בגין האישום הראשון** (במסגרתו הורשע הנאשם בעבירות של התפרעות וניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות בגין ידיו 2-3 אבנים כשהנאשם אינו רעול פנים) **נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל ועד 12 חודשי מאסר בפועל** (ראו והשוו: עפ"ג (מחוזי ירושלים) 48515-02-14 קאווס נ' מדינת ישראל (22.6.2014); עפ"ג (מחוזי ירושלים) 41746-02-14 חאמד נ' מדינת ישראל (22.5.2014); עפ"ג (מחוזי ירושלים) 45440-10-13 מדינת ישראל נ' אבו מאדי (18.11.2013)). **מתחם העונש ההולם בגין האישום השני** (במסגרתו הורשע הנאשם בעבירת התפרעות בלבד) **הוא נמוך יותר ונע ממסר קצר בפועל ועד 10 חודשי מאסר בפועל** (ראו והשוו: ת"פ (שלום ירושלים) 4180-08-14 מדינת ישראל נ' אבו אלעיש (24.12.2014)).

בהתאם ל"מבחן הקשר ההדוק" (לפיו עסקין ב"אירוע אחד" הכולל "מספר מעשים"), **מתחם העונש ההולם בגין שני האישומים** נשוא כתב-האישום המתוקן נע מ- 5-6 חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

לא ראיתי לחרוג ממתחמים אלה לקולא (משיקולי שיקום) או לחומרה (משיקולי הגנה על שלום הציבור).

העונש המתאים

11. לצורך גזירת העונש בגדרי המתחם שקבעתי, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין. **לקולא**, שקלתי את הודאת הנאשם בעובדות כתב-האישום המתוקן ואת נטילת האחריות על-ידו, לרבות שיתוף הפעולה עם רשויות החקירה כפי שתיארה הסנגורית בטיעוניה לפניי. עוד ניתן משקל לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי וזו היא הפעם הראשונה בו הוא עומד לדין פלילי. הנאשם עצור בתיק זה מעל לשישה חודשים (מיום 10.7.2014), וזה הוא לו מעצרו הראשון. בנוסף, שקלתי את נסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן, בטיעוני הסנגורית לפניי ובדברי אחיו הגדול של הנאשם שהופיע לפניי. כמו-כן שקלתי את גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות (כבן 18) והשתייכותו לקבוצת ה"בגירים-הצעירים" (למונח "בגירים-צעירים" ולהשפעתו על מלאכת גזירת הדין, ראו: ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.2013)).

לחובת הנאשם שקלתי את חומרת המעשים ואת הצורך להרתיע את היחיד ואת הרבים מפני הישנותם. אוסיף ואציין כי הנאשם אמנם נעדר עבר פלילי, אולם אני סבורה כי יש ליתן משקל לכך שהנאשם חזר על ביצוע עבירת ההתפרעות בשתי הזדמנויות שונות במהלך אותה יממה.

בסיום הדברים אני רואה לציין כי המאשימה הציגה לעיוני גזר-דין של נאשם אחר עליו נגזרו 7 חודשי מאסר בפועל (ת"פ (י-ם) 38237-07-14). אציין כי אותו נאשם הורשע במספר עבירות של ניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, בניגוד לנאשם שלפניי. עוד אוסיף כי ניתן להציג מאותה פרשה גזרי-דין אחרים, מקלים יותר.

12. באיזון בין מכלול השיקולים, אני בדעה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בטווח התחתון של המתחמים שנקבעו. מאחר שהנאשם יושב במעצר מאז יום 10.7.2014, קרי- מעל 6 חודשים (וידוע שתנאי מעצר קשים מתנאי מאסר), אני סבורה כי ניתן לגזור עליו עונש מאסר בפועל שמשכו כימי מעצרו. אעיר כי מאחר שאין מדובר בעבירות כלכליות, ומאחר שהעונש הנגזר הינו מאסר בפועל לתקופה ממשית, לא ראיתי להוסיף לעונש רכיב של קנס כספי.

סוף דבר

13. לאחר איזון בין מכלול השיקולים לחומרה ולקולא, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

- א. מאסר בפועל שמשכו כימי מעצרו של הנאשם בתיק זה. למען הסר ספק, ניתן לשחרר את הנאשם, ללא תנאי.
- ב. מאסר על-תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת התפרעות או כל עבירה של תקיפת שוטר מסוג עוון.
- ג. מאסר על-תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של תקיפת שוטר מסוג פשע.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"א טבת תשע"ה, 12 ינואר 2015, במעמד הצדדים.